

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Ész. évre 6 pengő. Félévre 3 pengő.
 Egyes szám ára 15 fillér.
 Földre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
 Főmunkatársak:
 Dr. Szász Ferenc, Dr. P. Jánosy Béla.
 Felelős szerkesztő: Dr. Parádi Ferenc.
 Felelős kiadó: Tóth Kálmán.

Laptulajdonos: MINERVA R.T.
Megjelenik minden szombaton.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Vasutat kalákába!

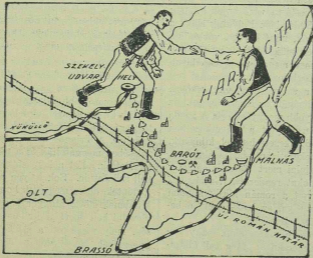
Arról a hírről, hogy az erdővidéki lelkes székely atyákkaléba szereinek megépíteni a vasutat Barót és Óújfalun között, még nincs hiteles értesülésünk. A gondt azonban ölelet és oly frís és nagyzerű, hogy még or is érdemes jóla írni, ha gondolatnak marad.

A kalákák nem kell magyarainknak Erdélyben. A köégi gondolat legpompásabb gyakorlati kivirágása ez. Társadalmi vagy helyi csoport közösségi életében. Adott lmakkor összeáll egy bizonyos számú ember a faluban,

ránnyal és kárta jár, azt máris eléggé panasztolja a székely-földnek az a része, melyet ez az új — reményük — tleglenes határ megosztott a székely körzasi gyakorlati cönnyenél. A kalákába megépítendő vasútvonal célja teot: visszaadni Erdélynek a székely körvasítat, miéni azt pompás rajzunk szemléltetően mutatja.

Bármiképen legyen is, két dolog megállapítható. Egyik az, hogy a kalákában kifejezett közösségi érzés az erdélyi lélekleben nem halványodott el. Ezt gyakoribri különben bö-

ven volt alkalma az idegen uralom idején. Akkor az erdélyi lélek magára volt balygva. Az emberek egymásra voltak utatva. Azt lehetne mondani, hogy egy állandó, folytonos lelki és szellemi kalákában éltek. Elmondták egymának gondolatukat, elpanaszolták bezerűségüket, kiszineztek egymának reményeiket. Biztatták, vágasztatták, erősítették egymást. Valamennyien részt vettünk, akarva-nem akarva ebben a lelki és szellemi kalákában és ez volt az egyetlen, nagy összetartó erő, mely az egymásra utaláság-

kalákában szándék vasútépítés híre hozátartozik, hogy a derék, székely kalákába vasút építése lefelmerülő munka elvégzésétük, természetesen a hullonleges tükredő szakmunkás az építési anyag kivételével, ami amnyit jelent, hogy annak csak az utóbbiakkal kell az építéshez hozzána.

A gondolat szépsége mögött azonban rejlik még valami a székely lélek gyakorlatiaságát is igazolja. Ez ami az a haznossági érzés, melyet a székely ébrezeteit helyszégen amiat, hogy az annak idején annyit vártuk. Szépíteti székely körvasítat a bécsi döntéssel zabot új határ ok nélkül és céltalanul ketté vága. A székelyföld és a többi országok csak kürt a közvetlenkedő kapcsolat megszünt. Hogy ez mennyi há-

ból táplálkozó közösségi gondolat jegyében nem engedte szabadjára egymással szemben emberi indulatainkat, szenvedélyeinket. A kalaka Erdélyben 22 év alatt egyházi, társadalmi, politikai és közművelődési gondolat, egyezkedő nemzeti gondolat lett, s ez megmentette Erdélyt a történelmi magyarság számára. Az az országész, melynek fia ilyen áldozatot akarnak és tudnak vállalni, valóban érdemeiek a legnesszebbemű támogatásra. Ebből mindenkinek tanulnia kell. Haritonyis, nadragos emberek egyaránt. Övezten áldozatos közösségi munkát vállal egy nemzeti sen, székeimleg, sem annyáig nem lehet nagygyá tenni! (— dr.)

MAGYAR KÖZELET.

Az Erdélyi Magyar Párt vidéki tagozatai.

Első pillanatra azt lehetne mondani, hogy a párttagozatok megalakítása kizárólagosan politikai természetű mozgalom. Ez azonban csak látszólagos tűnet, mert ha ismerjük az erdélyi magyar párt kezletkezésének rugóit és szellemi és lelki beszűkületét — már pedig ismerünk kellene — akkor kivülálglik, hogy az erdélyi magyar párt nem a szó rideg parlamenti értelmében vett politikai párt. Nem olyan párt, mely abból a célból alakult, hogy parlamenti vitákat rendezzen, ellenállásokat (obstrukciókat) szervezzen és meddő szóharokban emésze idejét és erejét. Az ilyen magyar politikai pártalakulások ideje hovatovább lejár, mert az ország törvényhozó házában ma már nem szónoklatokra, hanem alkotó munkára van szükség. Amikor tehát erdélyi magyar pártokról beszélünk, akkor nem arra kell gondolnunk, hogy egy rideg politikai pártnak vagyunk a tagjai, hanem egy olyan, erdélyi emberekből álló parlamenti csoportra, mely a 22 éves idegen uralom alatt

magárahagyott Erdély politikai, társadalmi, gazdasági, pénzügyi, szociális szükségleteivel egyáltalán kíván foglalkozni, az ország közös érdekeit társvaló törvényhozási szabán.

Ilyen formán kell felfogni és értelmezni a pártvidéki tagozatokat a megalakulását is. A tagozatoknak nem a vetlenül szükséges politikáinok, ezt bízzák a képviselőkkel. A tagozatok első sorban népközösségi, tehát társadalmi munkát végezzenek, s ezzel szolgálhassanak anyagilag a parlamenti tagoknak a sérelmek orvoslására, a hitvány pótlására, a szükségletek kiegészítésére irányuló munkában. Örvedetes jelenség, hogy pl. a kolozsvári tagozat már közel 12.000 tagja van. Ez nemcsak azt jelenti, hogy az emberek politikai pártállást foglalnak el, hanem azt is, hogy az embereknek kívánásai, sérelmeik, egyszóval érdekeik vannak, melyeknek jogos és méltányos rendezésétől várják akár politikai, akár pedig társadalmi ú

Magyar kereskedőkre van szükség!

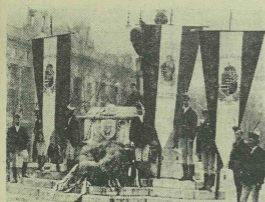
Laky Dezso közellátási miniszter Nagykanizsán igen időzést és érdekes beszédet mondott. Beszédében az általános gazdasági helyzettel foglalkozva, különös figyelmet a kereskedelmi állapotainak szentelt. Súlyos és sürgős orvoslásra váró bajok vannak ezen a téren, különösen Erdélyben. Falvaink ebből a szempontból jobban állanak, mint erdélyi városaink. A falvakba kiterjesztették működésüket a szövetkezetek. A szövetkezet hamar meggyerte a nép bizalmát, különösen a kisebbségi sorsban. Lehetetlen lett volna észre nem venni a szövetkezeti élet erkölcsi megerősítő erejét és jogosultságát: az önzetlenséget. Az önzetlenség volt a legnagyobb meggyőző erő. A gazdasági élet megújulást kapott, terményeit a szövetkezetben értékesítette. Állatait szövetkezeti hitellel kihizlalta és eladta. Bizonyos szövetkezeti öntudat is kialakult. A szövetkezet már gondolni mert társadalomvelőlése is. Gazdátanfolyamokat rendezett, felvilágosító előadást tartott, hiába volt a román körök mindenféle csúfolása és bizalmatlansága, az igazságnak a becsületességnek nem lehetett ellenállni.

A városok képe azonban vigasztalan. Laky Dezso közellátási miniszter mondotta: „Meg kell állapítani, hogy az a kereskedelem, amely Magyarországon a múlt évszázad negyvenes éveitől kezdődött, szóval, felfogásban egészen más volt, mint a korábbi, magyar kezében volt kereskedelem.“ Ez a kijelentés Erdélyre különösen vonatkozik. A románok a mi elterünk lerombolására, a mi életünk elsorvasztására vágták el előlünk az ipar, de különösen a kereskedelem útjait. Tökénem nem volt, hitelünk nem volt. A magyar bankok a legnagyobb nehézséggel küzdöttek. A románok a szellemi pályákat árasztották el, a magyarok, kereskedők nem akartak lenni. Helyettük

és helyettünk is egy más nép lett ura nagyiparnak és kereskedelmünknek. Nemcsak „szokásból felfogásban“ volt más ez a kereskedelem, mint a részény magyar kereskedelem, hanem mohóság és egyedül saját önző céljainak szemétt a társadalmi mértékben járult hozzá magyar tömegeink elgyenyitéséhez, kivándoráláshoz és magyar fajunk mélyvesztéséhez.

Bármiképpen is vételezzük át a mostani és az elkövetkezendő idők nehézségeit, a jövő Magyarországot az erkölcsiségében gazdagabb és gazdaságilag egyensúlyosabb Magyarországot csak úgy lehetjük ki, ha nemzetünknek melesz a maga becsület, egészséges, tisztoközű keresztény magyar kereskedelem. A Trianon utáni magyar ifjúságot érvényesülésében meggátolták és a munkanélküliségbe kényszerítették. Ezt a helyzetet az új állapotoknak kell szüntetni. Sok helyen hátor kezdeményeztünk, de ez még csak kezdete a nagy munkának. Mindenképp: Magyar kereskedőkre van szükség. Nevelni kell őket! „Felvilágosító munkára van szükség, mely megérteti a szülővel, melyre érdekes gyermekek kereskedőnek neveltetni“ — mondta Laky Dezso miniszter. Igaz, a kereskedelmet meg kell tanulni. Arra van szükség, hogy a magyar társadalmi megértéssel forduljon a gazdasági pályán elhelyezkedő ifjúság felé. Bizunk abban, hogy az új kezdeményezések minden alkalmat meg fog ragadni a társadalmi fokozására. A kereskedelmi pályára készen kell. Kereszény magyar emberek kell, hogy megújuljanak. Felkészült iparosoktól, becsületes magyar kereskedőktől várjuk a tisztultabb, kiegyensúlyozottabb gazdasági életünkben.

Országzászlók Erdélyben.

A trianoni szörnyiség után, mely az ezeréves Magyarországot szétszakította, a csonkaországban maradt magyarság részére tilos lett a testvéri gondolat. A fűz elszakított ősi földjével való kapcsolatot nem juttathatta kifejezésre a magyar állam semmilyen intézménye, hivatalos megnyilatkozása. A rabságba jutottak szászerei, Erdély népe, testükön érezték az elnyomók kíméletlenségét és elszakított magyarnak, valójában a csonkaterületen maradt magyarnak egymás iránti vágyódása lehetett csak az egyedül, amit nem ellenőrizhettek az ellenség.

A fegyverről egyelőre csak beszélni szabad, de már izmosodik az akarat, amely a magyar életünket többé el nem fojthatóan Trianon megdöntésének szolgálatába állítja.

A küzdelem első tíz esztendejének hősi korszakát a magyar vágy tökéletes, nyílt kibontakozásaként az *Ereklyés Országzászló* megszületése zárja be.

Az 1928 évi Szent István napján röppent fel a magasba százerek jelenlétében az Országzászló, hogy ez után félbábocon foglalja el helyét, ahol mindaddig marad, amíg Nagymagyarország ezeréves földjének a darabkája idegen kézen van. Ez időtől kezdve idegen ándokol a nemzeti társadalom, itt rendezik meg minden megnyilatkozását. Az Ereklyés Országzászló hazatérőnk urnájában összegyűjtik Nagymagyarország földjét, melyet sok helyről lopva, dugva hoztak. Itt lelkes magyarok, hogy ne hiányozzék onnan a bélyegmentes magyar föld, Segesvár földje, vagy a vidéki Branyiszko honvéd-diesőségét vérről áztatott földjének darabja sem. Belehámozik a világháborús hőseink sírjának rögéit is, Galicia, a Doberdó temetőből. „Magyarország könnyel, vérről és verejtékekkel megszentelt földjén állsz” — hirdeti a márványtölkör felirata az ereklyeföld fölött, mely megkoszorúzza az Országzászló erejét. Az üldözöttek helyeiből, Erdélyből és máshonnan messze külföldre, a francia bányavidék tárnáinak, vagy Dél-Amerika síkságainak vidékére kivándorolt magyar csoportok visznek

magukkal innen hazai rögöt, de a világ legkülönbözőbb helyeiről, ahol magyarok vannak, jönnek a kéréssek, hogy a magyar gyűlekezetek részére az Országzászló ereklyeföldjéből küldjenek.

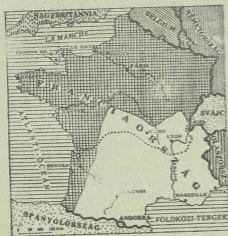
Amidőn a huszéves rabság bilincseit legelőször Észak felé törni meg a tetté vált magyar vágy, a felszabadult magyarság legforróbb ölelési érik az Országzászlókat, melyeket a csonkaország társadalma a boldog egyesülés vágyától hajtva ajánl fel a felszabadult területek helységei részére. Az első Országzászló-lobogót Ipolyáság felé az egész csonkaországon keresztül gyalog viszik vándorok; a falvak népe ujongva, könnyezve csókolgatja az új magyar üzenetet kifejező Országzászló fodrát, az egyházak lelkészei megáldják azt útközben, majd a magyar honvédség dalais csapatai az avatáskor adnak annak már fényes, diszes keretet az első felszabadult magyar város főtérén. — De itt bent az ország fővárosában, a Szabadság-téren az Ereklyés Országzászlónál tovább tüntetnek a magyar fizerek.

Az Országzászló cimere a nagy magyar címerét ábrázolja, rajta a felirattal: „Igy volt — Így lesz!” A nagy magyar címer használatát az Országzászlón kötelező; benne van a történelmi társországokéval együtt Erdély és a Székelyföld cimere is. A magyar jövőben való bizonyosságunk és mélységes hitünk kifejezése a jelmondat is, az „Igy volt — Így lesz!” — határozott és nem habozó megnyilatkozás. Képiünk Budapesten az Ereklyés Országzászló talpazatát mutatja egy leikéltó ünnepség alkalmából. Székelyudvarhely, Szováta és Bánffyhunyard részére felajánlott Országzászló lobogókat tartják az Ereklyés Országzászló előtt. Fent a mellvéd mögött leventőörszem áll, az Országzászló őrsége. Lent a nagy címer alatt az alapaton még látható a gyönyörű árvalányhaj-koszorú, melyet Erdélynek a magyar országgyűlésbe behívott képviselői helyeztek el az Országzászlón első parlamenti megjelenésük alkalmából. Mindnyájan megjelentek akkor az erdélyi képviselők a megagyobbodott ország szívverésének központjában, az Ereklyés Országzászlónál, ahol a csoport élén Pál Gábor mondott beszédet és rakta le a koszorút az Országzászló lábánál.

Meg kell itt mondani azt is, hogy a csonkaországban keletkezett mozgalom nagy lendületében, továbbvitelében már a kezdet idején nagy szerepük volt az erdélyieknek. Nemesak az erdélyi hazájáért vérző lelkű férfiu, Urmánczy Nándor volt megindítója annak, hanem a vidéki kiterelbelyesedésben is legelősebb támazók voltak azok az erdélyiek, akik a megszállítás után a csonkaországba jöttek és annak lelkében a megcsontottsággal szemben a beluennnyugvás gondolatát legforróbban képviselték.

dr. Frül Lóránt,

A „Magyar Nép” külpolitikai szemléje.

Franciaország területének 39 százalékát foglalták el a németek.

*

A kettévágott Franciaország. A tavalyi nagy számok óta nem egy ízben halljuk, hogy Franciaországnak majdnem fele került német megszállás alá. Ez a térkép most aztán nyilvánvalóvá teszi a Magyar Nép olvasói előtt, hogy mit foglalt el Németország a bülsze franciáktól. Ez száraz számokban azt jelenti, hogy pl. a francia területék 19%-a német megszállás alatt van, ami népesség szempontjából 63%-nak felel meg. A vasútvonalaknak 28, az autótutaknak 22, a belső hajózásiak 16, a takarmánytermelésnek 16, az élelmiszeripar 25, a mezővért földterületeknek 19, az iparteleknek 21 és a bányászatiak 34 százaléka esik csak a német szállított területre. Ilyen körülmények közt vakmerő játéknak kell tekintenünk, amit a külpolitikával súlyosbíttott francia belpolitika most csinál. Nincs is kétségünk afelől, hogy a francia lelket ma még hatalmában tartja, addig fog tartani, amíg a nagy, döntő támadás megindul Anglia ellen. Franciaország jól ismeri Anglia kétségtelen anyagi erejét és példátlan szívósságát és még nem látja, hogy a háború döntő szakaszában merre fordul a szerencse kereké. Tehát számít. Ebbe a számításba azonban ott eszűszott be a hiba, hogy Franciaország viszont nem ismeri a német birodalom szörnyű erejét, melynek pedig elképesztő bizonyosságát adta ez a tavalyi nyáron. Németországnak tehát végérvényesen és döntően

le kell számolnia Angliával, hogy Franciaország végre csakugyan kénytelen legyen — hinni, Hinni abban, hogy Németországot katonailag többé nem lehet leverni.

Román komité. Ezt a magyarok fölében ismerős csengésű elnevezést újból alkalmunk van hallani. Kétfoldi hírek szólnak arról, hogy Londonban, Tílea volt londoni román követ vezetésével román komité, vagyis bizony alakult abból a célból, hogy Románában Károly volt királlyal visszaállítsák az alkotmányos királyságot. A híreket minden mondata tele van érdekes vonatkozásokkal. Tílea követ úr román állampolgárságot a jelenlegi vasgárdista uralom tudvalevőleg megsemmisítette. Most már nem lehet tudni, hogy mi táplálja a volt követ komité-alkatási szándékait: a jelenlegi uralom elleni gyűlölete-e, vagy az alkotmányos királyság vágya. Az első még érthető, mert az embeerek, ha más nem, de gyűlölködni, azt inszakadós tudnak. De az alkotmányos királyság vágya? És Károly volt román királlyal Miféle alkotmányosság volt az uróbbi ís év alatt Románában? És miféle alkotmányos király volt II. Károly, akinek alkotmányos királysága alatt az embeerek százait gyilkolták le bírói ítélet nélkül! Ha nem volnaok oly kegyetlenül komoly idők, mosologyai kellene az ilyen oklatan erőlködéseken. De nem mosologyuk, hanem inkább esodálkozunk azon, hogy vannak román „hazafiak”, akik az orszá-e-világ előtt megbélyegzett alkotmányos királyság visszaállításán fáradoznak annak az országának a fővárosában, mely a nemzetközii viszonyt Románia-
val csak a napokban szakította meg.

A bolgár-török viszony. Eddig törökben vala-nennyien aggodalommal gondoltunk arra, hogy az angolbarát Törökország egy szép napon bekeveredik a háborúba, ezzel lángba lobban a Balkán s mi, a tószomszédos Magyarorszá is tüzet fogunk. A most megkötött bolgár-török megnevezésű egyezmény ennek a tózvéznek a fellobbanását hátrította el. — emléjük, hogy véglegesen. Hogy micsoda, nyomatkozás tényekkel súlyosbíttott diplomáciai erők munkája folyt a párizsot küllügyminiszteri és követségi ajtóknál, az talán majd, jölkésőre a háború után tudja meg a világ. Amenny azonban már most kétségtelen, hogy a bolgár-török egyezmény is a tengelyhatalmak diplomáciái győzelme az angol mesterkedéssel szemben, mely minden áron zavart szeretett volna kelteni a Balkánon, melyet a tengelyhatalmak a maguk erős hátréjdjének tekintenek, mint ahogy valóban az is. Az új európai rendezés rendszerében eddig is tapasztalhattuk, hogy a diplomácia munkája párhuzamos a hadi eseményekkel. A német-orosz egyezményt követte a lengyel háború, a német-orosz megbeszélések után jött Franciaország leverése. A bolgár-török egyezmény is fog hozni valamit, mert a eseményben lükettető erők nem engednek emvédést vagy megállást. Európának újja kell születnie.

Az angolok várják a nagy német támadást. Az angol tengerügyi hivatal egyik vezetője kedden az angol rádióban a hajóhadnak az utolsó három hónapban kifejtett tevékenységéről beszélt. Kijelentette, hogy a német légi támadások az angol kereskedelmi hajóhadnak nagyon komoly károkat okoznak. Az angoloknak igen nagy nehézséggel kell megküzdniök, hogy fenntartsák az életfontosságú hajóösszeköttetést a világ többi ré-

részével, mindenekeölt az Egyesült Államokkal és ez nem mindig sikerül. Az angol hajózás elleni támadások szempontjából a németek ma sokkal kedvezőbb helyzetben vannak, mint a világháborúban, mert tengeraltjárók a franciaországi és norvégiai támaszpontokról indulhatnak ki. Beszéde további részében hangsúlyozta és igyekezett megnyugtató hallgatót, hogy az ellenséges tengeraltjárók és repülőgépek ellen

ma sokkal sikeresebben védekeznek, mint az elmúlt júniusban remélték. Azt azonban be kell vallania, hogy el kell készülni a legrosszabbra is. Németország döntő támadása Nagybritánia ellen közűsbönn áll.

161 repülőgépet vesztek az angolok öt nap alatt. Az angolok veszteségei állandóan súlyosabbak lesznek. Csak az utóbbi néhány nap légi csatáiban 161 angol gép vesztett oda, a németek vesztesége jelentéktelen.

Nyolc-tíz hajó az angolok napi átlagos vesztesége. A hadművelleti területeken a tengelyhatalmak tovább folytatók az ellenség erejének tervezett felmorzsolását. Egy német gyors hajó az Északi-tengeren két angol kereskedelmi hajót süllyesztett el. A németek a keletangliai partok mentén hajókaravánokat támadtak meg és négy nagy kereskedelmi gőzöst pusztítottak el. A Földközi-tengeren a német légi erő az egyik kikötőben az ott horgonyzó hajók ellen intézett támadást és a bombák két nagy kereskedelmi hajót találtak el. Ugyancsak számottevő az angolok vesztesége Északafrikában. Olasz hadifogásába esett angol katonák nyilvánkozata azt bizonyítja, hogy a libiai harcokban az angol haderc rendkívül nagy veszteségeket szenvedett.

Összeesküvéket tartóztattak le Zágrábban. Zágrábban 16 embert tartóztattak le, akik a közelmúltban az „Amerikai Club” ellen követték el merényletet. Megállapították, hogy az elfogottak további merényleteket is terveztek.

Nagytámas személyiségeket itéltek el Szlovákiában. A pozsonyi főbíró vezényelt három napi zárt tárgyalás után az állam léte ellen elkövetett büncselekmények miatt Ossusky Ivan, volt párisi szlovák követet életfogytiglani fegyházra, Hodzsa Milan, volt miniszterelnököt 18 évi fegyházra, Paulini-Tot dr. f. a „Narodni Noviny” volt főszerkesztője 15 évi fegyházra és Pridavok Péter, volt miniszterelnökségi sajtóirodavezetőt 11 évi fegyházra ítélte.

A román papság nem politizálhat és nem vehet részt kereskedelmi vállalatok vezetésében. Romániában az uralkodó erkölcsi alapokra igyekezik helyezni, ami rá is fér a többségi rományságra az ismert politikai múlt után. A román közoktatásügyi miniszter rendelete szigorúan megtilti a papságnak felekezetre való különbség nélkül, bármely politikai szervezetben, vagy pártban résztvegyen. Tilos bármilyen politikai mozgásban közreműködni. Úgyisintén pap nem vehet részt kereskedelmi, üzleti vállalat vezetésében.

Benes úr igazl arca. Egy külföldi újság részletesen foglalkozik Benes, volt csehszlovák köztársasági elnök üzemével. A lap megállapítja, hogy Benes hazafiassága, üzleti alapon nyugszik. Beneznek nem az a célja, hogy nemzete érdekeit szolgálja, hanem az, hogy bebizonyítsa az angoloknak, akik őt pénzelik, hogy az ő személye milyen nélkülözhetetlen és fontos. A lap végül Benest és társait a vakmerő és esztelen kártyajátékosokhoz hasonlítja.

Legelt az egyik spanyolországi kikötő. Spanyolországban, Santander kikötőjében súlyos tűzvész keletkezett. A rakpart mellett kigyulladt egy benzinnel megrakott teherhajó. A tűz óráról-óra veszedelmesebb méreteket öltött. A lángok átcsaptak a környező városra, 200 ház leégett. A tüzet szélja a szél és gyorsan terjedt tovább. Az áldozatok száma viszonylag nem nagy. Kétten lettek haláluk a lángokban, mintegy harmincan sebesültek meg. A megijelt lakosság hanyathomok menekült a magasabb helyek felé. A távról és látszólag vezetőket elpusztította a kegyetlenül dúlló vihar és a tűzvész. Madridból sürgősen élelmi szereket és gyógyszereket küldtek.

Törökország szövetségesének tekinthető Bulgáriát. Az ankarai török kormány hivatalos nyilatkozattal Bulgáriára vonatkozó viszonyára nézve. Kötelezettséget vállalt arra, hogyha idegen hatalom veszélyeztetné Bulgária biztonságát, Törökország segítségére lép. Ez a Dólgár-török megemlékezés nyilatkozat rendkívül fontos esemény a Balkán békéjének fenntartása érdekében és Angliával szemben akár állásfoglalás lenni, Németországnak mindig nemcsak érdeke, hanem szándéka is volt a békét a Balkánon biztosítani, Anglia kénytelen végleg kivonulni a Balkánról.

Párisban német ellenőrzés alá vettek szorított zsidó üzletet, a német hatóságok Páris környékében mintegy 150 olyan üzletet vettek át, főleg vegyeskereskedést, amelyeknek tulajdonosa zsidó. Ezekbe az üzletekbe üzletvezetőket helyeztek, akik a zsidóknál a német hatóságokhoz számolnak be.

PANIFER kenyérsütőpor

Foszlós, puha és szaporú lesz a kenyere, ha „PANIFER” kenyérsütőpor lesz bele. Ingyen mintát küld „METALLUX” Kolozsvár, Postafiók 13.

PANIFER kenyérsütőpor

A franciák biznak Darian elnök-helyettesben. Darian elnökhelyettesé való kinevezése, jelentős tisztulást való a francia belső helyzetben és az ő személyében Petain marsallnak sikerült megtalálnia azt az embert, aki valóban összekötő kapocs Németország és Franciaország között. Darian a legmegfelelebb ember a német-francia együttműködésre. Az elnökhelyettes kijelentette, hogy a francia hajóhad megőrzi függetlenségét és védekezik bármely oldalról jövő támadás ellen. Sloggeyezte, hogy mivel a fegyverszünet megtiltja Franciaországnak hadihajók építését, a jövőben a lehetőségek szerint francia fejleszteni a hajóhadat.

A román kormány egyoldalúan február 28-ban akarja megállapítani az optálás határidejét. A román rádió szombaton hivatalos közleményt olvasott be, amely szerint a Magyarországra való optálás határideje február 28-án jár le. Illetékes magyar körök ezzel a kapcsolaton hangsúlyozták, hogy a román kormány egyoldalúan kísérli meg az optálás határidejének megállapítását. Ez annál is érthetősebb, mert a román kormány nemrégiben tett javaslatot a magyar kormányok az optálás határidejének megállapítására és a magyar kormány a maga részéről konkrét javaslatot tett. A románok mostani hivatalos közleményének semmilyen nemzetközi jogi hatálya nincs. A magyar kormány felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy saját jól felfogott érdekeikben senki se tegyen addig semmilyen lépést amíg az optálás kérdését a formák betartásával nem rendezték.

Szünetel az egyik amerikai acélgyár. Az Ohio állambeli nagy acélgyár konjunktívum üzemeltetést szüneteltetett, mert ezer munkás abbahagyta a munkát. A gyár munkáshatár 3-4000 főre acél termelt a hadipari számlára.

Várnába érkezett ötszáz romániai zsidó katonából. Egy kanadai gőzös fedélzetén a Romániából Palesztinába kivándorló 500 zsidó utasával megérkezett a bulgáriai Várna kikötőbe. A kivándorlóktól díj fejében 500 fontot is elkérnek. A romániai zsidók rendkívül kényelmetlen körülmények között teszik meg a hosszú tengeri utat. A hajó, amelyen utaznak, öreg kiszolgált bárka, amelyen csak 150 utas számára van férőhely. Szakértők megállapítása szerint a hajó a viharos tengeren könnyen elsüllyedhet.

Német és angol repülőök küzdelme a sivatag felett. Egy német harc-repülőgép Észak-Afrikában, a sivatag felett, harci megbízatásának teljesítése után visszatérőben egy angol géppel találkozott. A német repülőgép oly súlyosan megrongálódott, hogy kénytelen volt leszállni. Az angol gép legénysége azonban tovább folytatta a támadást, mire a német gép szentélyzete a náluk lévő önműködő fegyverekkel felbőle az angol gépet, mely lángokban lezuhant. A német repülőök azután használhatatlanná tették saját gépjüket, majd gyalog nekiváltak a sivatagnak a német repülőfőpar felé.

A román állam kisajátította a Malaxa mozdony- és fegyvergyárat. A Malaxa gyárat, mely eddig részvénytársaság volt, a román állam kisajátította. Ezzel az intézkedéssel a románok fegyverkezési iparuk fejlesztéséhez akarnak hozzákezdeni.

SMITH PREMIER Nr. 60
REMINGTON
UNDERWOOD és CORONA

IRÓGÉPEK

Gyári reklám amerikai és német irógép és sokzorosított kellekekéből. Speciális javítóhely az összes rendszerű gépek részére.

**IRÓGÉPEK
"RAPID"
IRÓGÉPVALLALAT**

KOLOZSVAR, DEÁK FERENC-UCCA 33

HIREK

Munkaalkalmakat kell teremteni!

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács egyik legutóbbi ülésén munkaalkalmak megteremtésének a kérdésvetést foglalkozt. Különösen az építkezések megindulása segítene munkához rengeteg munkavállalót és munkást. Az erdélyi magyarságnak nincsen pénze építkezésre. Az építőipar foglalkoztatása azonban munkát adna számos más iparágnak is. Magán építkezésekre egyelőre számítani sem lehet, tehát az általános figyelem az amúgy is hasznos középületek felé fordul. A középítkezéseket Kolozsvár városra hírek szerint két és fél millió pengős összeggel fogja megkezdeni. Ez a bátor kezdeményezés nagy mértékben elő fogja segíteni a munkanélküliség elhelyezését. A románok számos befejezetlen épületet hagytak maguk után. Volt olyan épület, amelyet hosszú esztendőken keresztül állandóan „építettek” s közben az építkezésre szánt összeg többször „elfogyott” egy-egy illetékes kezén. Ezeket az épületeket mi kell befejezzük és felhasználjuk. Legyenek iskolák, kórházak, egészségházak, napközi otthonok az ilyen épületekből. Fejezzük be a rendszerelen és befejezetlen épületeket és adjunk ezáltal munkaalkalmat sok-sok közművesnek, lakatosnak, asztalosnak, villanyszerelőnek és sok egyéb szakembernek. A munka, a magyar munka oszlopai ők, hiszen az elmúlt 22 esztendő alatt a falusi lakosságon kívül ők jelentették leginkább az erdélyi magyarság nagy tömegeit. Öntudatos, művelt iparosársadalmunk van, fel van készülve az ország újjáépítésére. A munkaalkalom pedig igazán rengeteg, csak egy kis segítség kell! Kolozsvár bízható példája után várjuk, hogy Erdély többi városai is megindítsák a középítkezéseket.

Kizárják a zsidóságot a cipőkereskedelemből. A napokban börtalpi cipők zárolásáról rendelt jelent meg. Sokan valóságos ostrom alá vették a cipőüzleteket. A közellátási

miniszter kijelentette, hogy egyes közszükségleti cikkek beszerzésével nem jegyekkel, hanem utalványrendszerrel kíván bevezetni, ami nyilván a cipőellátásra is vonatkozik, tehát elsősorban azok kapnak majd utalványt, akik rászorulnak. A minisztérium egyébként a cipőgyártak vezetőivel már letárgyalta a szabványos egységcipők és falalpi cipők tömeges gyártásának kérdését. Értésülésünk szerint az elárusításban nem lesz nagyobb fennakadás, mert a készletek bejelentése után feloldják a zárlatot és a jövő héten már megindulhat az eladás. A rendelet leglényegesebb pontja az, hogy cipő árúsítására közelenként a közellátási miniszter jövel ki elárusítókat. Ezáltal a cipőkereskedés is állami jogosítvány lett, akár a cukorral, vagy petróleummal való kereskedés és miután a második zsidótörvény alapján zsidó nem élvezhet állami jogosítványt, a kijelölések csak keresztény cégekre vonatkozhatnak. Ezzel a rendelettel reméljük megkezdődött egy fontos kereskedelmi ág megszűntetése.

Horthy kormányzó repülőgépről tekintette meg az árvízszította vidékeket. Az elmúlt napokban mármár úgy látszott, hogy az árvízveszedelem elvonul az ország feje felől, a reményesség azonban korainak bizonyult. A Duna árja több gátszakadással keresztül hódolpölyög ki a síkságra és nagy területeket borított el. A mentési munkálatok megfigyelt erővel folynak. A veszélyeztetett területek körülött elrendelték s a katonaság az árvízvédelmi szervezetek karöltve dolgozik a lakosság és vagyona mentésén. A Kormányzó Úr maga is repülőgépen személyesen indult el az árvízszította területek megtekintésére. Utja két óránál hosszabb ideig tartott. Vilcs-Bonczos Miklós árvízvédelmi kormánybiztos az árvízről és a mentési, védekezési munkálatokról állandóan tájékoztatja a közvéleményt. Közölte, hogy a helyzet Dunavessény, Apostagon, Dunaegyháza és Solton válságosabb vált. Már ekkor minden intézkedés megtörtént a veszélyeztetett lakosság biztonságba helyezésére.

25 millió méter pamutárut fognak olesó áron a falvakon kiosztani. A kormány a falvak népének és a munkásságának olesó ruházati cikkek rendelkezésre bocsátásával akar segítségre sietni. Ennek a mozgalomnak a keretében a falvak lakosságának főként lepedőket és inganyagokat akartak olesó áron juttatni. Összesen 20 millió méter pamutárut fognak a Haugán keresztül a falvakon forgalomba hozni. Az érdekelt textilgyárak már behatóan tanulmányozták a terveket. Hozzávetőleges számítás szerint a falvak vászonellátásához körülbelül 2 millió kilogramm gyapotra volna szükség.

Megnyit Makfalván is a népfőiskola. Gróf Thodalgay Mihály, Maros-Torda vármegye főispánja ünneplés keretében között nyitotta meg Makfalván a népfőiskolát. A makfalvi népfőiskolának egyelőre 25 hallgatója van. A tanfolyamot a híres Wesselényi-iskola épületében helyezték el. A népfőiskola a faluvezetőre, hívatott ifjúságnak nyújt nemzeti szellemű szakképzést. Ez az iskola valamikor a 900-as években különösen népszerű volt tanítójáról, a híres Felméry Mihályról, aki oly remekül tanított a székelyságon, hogy makfalvai iskolából kikerült fiatalok a katonaságnál különleges értelmességük és szokatlannul szép íráskészségük, valamennyien szakaszvezetők és önémlékek lettek.

Jelentkezzenek az erdélyi és keletmagyarországi igényjogosultak a „Nemzetvédelmi Kereszt” elnyerésére. Magyarország Kormányzója „Nemzetvédelmi Kereszt” elnevezésű kitüntetéssel alapított azok részére, akik akár a magyarországi kommunizmus súlyos megpróbáltatásainak idejében, akár a hazánktól elszakított és utóbb a Szent Koronához visszatért területeken az idegen megszállás nehéz éveit alatt töretlenül

magyar hittel küzdöttek a hazánkat megsemmisítő és a magyar nemzet gyengítésére törekvő erőkkel szemben s a magyarság és Magyarország fennmaradása érdekében életük kockázatásával önfeláldozó magatartást tanúsították. Ennek alapján Nemzetvédelmi Keresztre elvileg igényjogosultsága van, minden magyar állampolgárnak, aki az idevonatkozólag kiadott országos rendelkezésben írott feltételeknek megfelel. Ezt a rendeletet a magyar sajtó már egyszer teljes egészében közölte.

Csak március 10-től kerül sor a kukoricakenyér bevezetésére. A kormány a közelmúltban rendeletet adott ki, amely rendszeresen az egész országban február 22-től, vagy március 1-től kötelezővé teszi a búzalisztket tengerivel való keverését a süttőiparban. A kormány lekiuteltel arra, hogy egyes községek tengerivel való ellátása a szállítási nehézségek miatt a kellő időben nem volt lebonyolítható, az említett törvényrendelet határidejét március 10-ére halasztja el.

Követik a székely példát. Az erdélyi székelyek példája, akik elhatározták, hogy Erdélybenek kalákában vasutat építenek, követésre láthat Nagykorösiön, ahol az abonyi út egyrésze a tavalyi árvíz következtében tönkrement, négyszáz nagykorösi gazda összefogott és elhatározták, hogy ki-ki tehetségéhez mérten hoz áldozatot és a maguk erejéből építik meg a tönkrement út öt kilométeres szakaszát. A gazdák az útépítés vezetésére elnököt választottak és megfogadták, hogy annak parancsait minden körülmények között teljesítik.

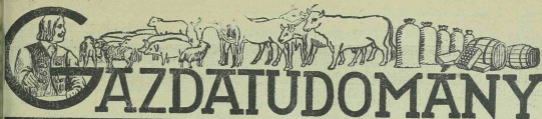
Cincár Markovits jügoszláv kúgyminiszter Budapestre érkezik. Cincár Markovits, jügoszláv külügyminiszter több magasrangú külügytisztviselő társaságában február 26-án Budapestre érkezett, hogy visszaadja elhunyt Csáky István gróf begrádi látogatását. Február 27-én került sor a magyar—jügoszláv barátság szerződés okmányainak kiadására.

Kolozsvár nevét viseli a legújabb magyar tengerjáró hajó. A Duna-Tengerjáró Rt. nagyszabású hajóépitési programja keretében két darab egyenként 1200 tonnas Duna-tengerjáró készül, amelyeknek építését mártalavly öszsel megkezdték. Napok óta vízre bocsátják a két hajót, mert az utolsó simításokat a vízben végzik el. A tervek szerint az egy Duna-tengerjáró mártiusban, a másik pedig áprilisban útnak indul. A magyar tengerjáró egy részének viszácsatosolása emlékre a „Kolozsvár” nevet fogja viselni, a másik hajó neve „Ungvár” lesz.

Határátlépő vasgárdista a kolozsvári törvényszék előtt. Musat János bukaresti illetőségű műegyetemi hallgató tiltott határátlépés vádjával került a kolozsvári törvényszék elé. Musat az emlékezetes romániai forradalomnapjait követően az Autonóm párt bőszzájától larva, székült a magyar területre. A sepsiszentgyörgyi rendőrség letartóztatta és Kolozsvárra szállította. A fiatalt ember drámákkal valómalában adta elő, hogy ábrándult ki a vasgárdista-ideológiából. A törvényszék a vádlottat tiltott határátlépés miatt 21 napi fogságra ítélte, a vizsgálói fogságból azonban kitöltöttnek vette büntetését és igmár szabadlábra is helyezték.

**Széchenyi István
mondja:**

Régen nyomta bonunkat a megbántott egének azon álka, hogy érteni, megfogni egymást nem tudtak, vagy nem akartak. Akkor kisebb, tehetetlenebb nemzetek önállóságukat, saját nyelveiket fenntartozták, míg a magyar a magyarral ellenségeskedvén, kelet és nyugaton véres versenyárta lón. A magyar most fiatal nép. Nagy lehet, mert lelki és testi erő rejtozik keblében. Eltiporni minket többé nem akar senki, s nem is tiporbatna el senki!

GAZDATUDOMÁNY

Hogyan válassza ki a gazda a jó tojót?

Az újszerű baromfitelepeken, ahol törzskönyveltek baromfiakat és esapófészkek, tojásgyűzők, tojásléplő s egyéb korszerű berendezés és felszerelés áll rendelkezésre, ott könnyű a jó tojó kiválasztása. Nezebb azonban a kisgazdánál, ahol az egyetlen gédeszköz, amely a helyes irányt és célt megmutatja, a gazda szeme és megfigyelő képessége.

Sajnos, nagyon kevés gazda választja jól ki a baromfiak közül az alapanyagot és pedig a következőkből. Falvakban és tanyákon általában együtt tartják a korai és késői kelletésű baromfiakat. Márpedig ilyen helyeken ünnepre, vagy ha váratlan vendég jön, mindig baromfit vágnak. Minthogy pedig sem ünnepre, sem a vendégnek nem adhatják a sovány és vékony állatot, azért mindig a legjavát, a nagyját, a jól fejlettet és jó husban lévő tojót választják ki. Ilyen helyzet a piacon vitt állatoknál is, mivel a rossz husban lévő baromfit ott sem lehet eladni. Így azután a legkívánottabbak, a legkésőbbi kelésűek maradnak meg tenyésztésre. A parlagi elnevezésen nálunk lapjainkban a rosszul tojó, elkörososult baromfiakat értik. Ezek egyetlen előnye az igénytelenség volt. Jól bírják a hideg telet, az őszt és a nagy meget, de egyet ezek sem bírnak: a betegségeket, amelyek évenként végigpusztítják az egész falu állományát.

Sok helyen lehet hallani, hogy 100 darab tojó közül is van egy-egy gazdának s ezzel el is dicsérik, ha azonban megkérdezi valaki, hogy hány tojás van naponta ennyi állat után, akkor nem a legszelvényben nyilatkoznak a baromfitenyésztésről. Úgyis a baromfiakat, hogy nem érdemes tartani, a mélyebbire nem tekintenek. Miért is van ez?

Ilyen helyeken a legnagyobb baj az, hogy nem látják ki a jó tojókat és a szép fejlett állatokat. Sem hagyják meg a korai kelletésű állatokat, amelyek a legjobb fejlődésűek, hanem sokan a „két-szónapi” esírkéket nevelik tenyésztésre azzal a egygyöndéssel, hogy azok is jól lesznek tavaszra. Ezek azonban a tél hidegében nem fejlődnek, ami öltözés is, mert hiszen télen nem is áll olyan jó természetű rendelkezésükre, hogy elsőrendű állatot nevelhessenek. Igyekezni kell tehát a korai kelletésű és jól fejlett állatokat kiválogatni, hogy ezek képezzék az alapanyagot. A többi pedig legjobb eladni, mert az csak ugyancsak fognak termelni, csak fogyasztani. Ilyen baromfit pedig nem érdemes tartani, amelyik

nem termel, csak fogyaszt. Ide beillik a régi közmondás: „aki nem dolgozik, ne is egyék”.

Foglalkozunk most már azzal, hogy milyen is legyen az az állat, amelyből jó tojás és kiváló tenyészanyag lesz!

Gazdáink leginkább az úgynevezett parlagi baromfit tartják, amelyek legtöbbször aránytalanul aprók, kistestűek, vagy fordítva, igen hosszú lábúak, nyurgák, esapottfarúak és szűkmellűek. Az ilyen állatokban a tojás sem fejlődhet jól ki, így nem is termelnek sokat. A jó tojóforma hosszuhátú, szélesmellű, szélesállású, nem nyurga, de se nem túlzómű testű. A lábak középhosszúak, fényesbőrűek. A jó tojótyúk farka körülbelül ugyanolyan hosszú, mint a háta s kívánatos, hogy minél kisebb hajlítás szögben álljon el attól. Kistestű, fúrge mozgású állatok, nagy tojóhassal, a medencecsontjuk széles állású, úgyhogy 3–4 ujjuk elfér közte. Mellesontjuk rövid, a mellesont és medencecsont közé 4–5 ujjuk beilleszthető. A jó tojó feje finom, esőre mélyfekvésű, rövid, tömör, de nem durva, személelénk. A taraj és állásheny középnagy, élénk piros, duzzadt. Tojásrakás idején a taraj színe elhalványul és duzzadságából vesztí, míg a rossz tojóknál ez nem észlelhető. A lábszársont finom és sárgaszínű, amely a tojástermelés idején ugyancsak elhalványodik, úgyhogy ilyenkor a lábszín után is könnyen kiválaszthatók a rossz tojók, mert azok az egyeked, amelyek tojásrakás idején is szép sárgalábúak, egész biztosan rossz tojáshozamnak. A jó tojó tollazata ép, fényes de nem tulduz, mert annak pótlása sok tápanyagot vonna el a tojásképződéstől. A jó tojó egészséges, nem buzdódik meg az udvar valamelyik sarkában, hanem folyton keresgél, kapargál. A mozgás elősegíti a tojástermelést.

Az itt felsorolt tényezők természetesen nem törvények, csak irányt mutatnak, ha azonban a gazda ezeket megfigyeli és figyelembe veszi, esapófészkek nélkül is elég jól kiválaszthatja a megfelelő alapanyagot.

A külsőn kívül azonban még néhány más dologra is figyelemmel kell lenni, amelyek mind a jó tojó egyeked kiválasztását segítik elő.

A jó tojótyúkok későn szeptember végén, október elején vedlenek, mert amelyek már korán kezdik meg a vedlést, azok rendszeren rossz tojók, amelyek sokáig fognak pihenni és csak későn kezdik meg a

tojásrakást. A tapasztalat azt mutatja, hogy ha egy jéroc héthónapos koráig nem kezdi meg a tojásrakást, rossz tojó lesz. A termelés elbírálásánál még a tojásrakás ideje is figyelembe veendő, mivel a legtöbb hasznát a téli tojók biztosítják. A kimondottan jó tojó termelésének legnagyobb részét a tojóév első száz napjában adja le, vagyis november 1-től február elejéig, amikor a tojás a legdrágább.

Azonkívül a tenyésztésnél tudnunk kell azt is, hogy a tojástermelés átörökítésénél a kakas is szerepet játszik. A kakas örökíti át a tojás nagyságát és színét, ezért mindig jó tojótyúkoktól származó, nagy, barnahéjú tojásból kell, szép küllemű, egészséges kakasokat hagyjunk meg. Az anya, vagyis a tojótyúk a test alakját és nagyságát örökíti, ami igazolja azt, hogy miért fordítandó olyan nagy gond a szép küllemű tenyészanyag kiválasztására.

A tojáshozamot még a klíma, az időjárás, a tartási és takarmányozási viszonyok is befolyásolják, ez azonban nem érinti a kiválogatást. Jó tojó csak korai kelésű, jól táplált, egészséges csibéből lehet. A jó takarmányozás elkíséri az állatot élte végéig s ha elejétől fogva jól takarmányozták, az állomány hamar fejlődik, egészséges és szép lesz s jól fog termelni is. Ha azonban gyengén tartották kis korától

kezdve, akkor fejlődésében visszamarad, satnya lesz és sohasem lesz kimondottan jó tojó, még akkor sem, ha tojó korában a legjobb takarmányt kapja is. Ezért nem szabad sajnálni a baromfiaktól a takarmányt, mert ha jól nevelik és tartják, azt feltétlenül meghálálják.

A termelés megindultával megfigyelendő még, ha ninesen csapóffészek, hogy melyik tyúk hová és mennyit tojik, különösen a sötét héjú tojásokat termelő állatok kell figyelemmel kísérni, mert az értékebb s keltetni lehetőleg csak ilyenek után kell.

Nagy gond fordítandó arra is, hogy mely állatok tojnak rendes formájú és súlyú tojásokat (55–60 gram) s keltetésre csakis ezektől vegyünk. Kis tojásokból kis csibék fognak kikelni, ezek pedig rendszerint nem nagyon életképesek. A tenyésztőnek arra is legyen gondja, hogy melyik tyúk tojásából kelnek életerős, egészséges csibék, mert az igazi kiválóítás a kikelés percében kezdődik.

Ha a gazda figyelembe veszi a fent felsorolt dolgokat és szeretettel gondozza a baromfiát, akkor elérí, hogy állományát lényegesen feljavigta, a jó tojót szakszerűen kiválasztja és örömet lel a baromfi tartásban.

Vajdits Mária

A zsisrertés felkarolása.

A hársir és zsisral való ellátás kérdésének cölserű megoldását parancsológad időszerűvé tette. A növénytermelés és az állattenyésztés „zsis-iránya” soha annyira égető kérdés nem volt, mint napjainkban. Néhány esztendő óta a zsisrertések rovására a gyorsfejlődő húsertések tenyésztése, külterjes viszonyok között és a kisgazdák körében is átvitba jött. A káros hatása most éreztetik, amikor a háborús gazdálkodás és a rendkívül megnehezedett szállítási viszonyok miatt a növényi és állati zsisrok és olajok szűkösben vannak.

Szerencsére nálunk még nem jelentkeznek komoly hiányok, de a jövőre észszerűen kell gondolni és a mezőgazdasági termelést így kell megszervezni, hogy ha lehet, már a folyó gazdasági évben, de jövőre feltétlenül minden gazdaság termelése a zsisrjegyben történjék.

Emellettük, hogy a gazdák a sertésenyésztés terén a hársirányt részeltették előnyben s ez most a zsisrilyny alakjában, egész enyhén bár, de már jelentkezik. A magyar mangalica sertés a világon a legkiválóbb zsisrertés. A földmivélségügyi minisz-

ter ezért elrendelte, hogy a mangalicatenyésztés fejlesztésére az idei állami kancsereakció keretében 1500 törzskönyvelt leszármazású, kiváló minőségű tenyészkanat osszanak ki. A kanok közül 1000 darab kiosztása már folyamatban van, a többinek megvásárlása az Országos Mezőgazdasági Kiállításon történik. A mozgalom keretében kizárólag a népies köztenyésztés céljára községek és más közületek részére osztják ki a tenyészkanokat igen számottevő kedvezmények nyújtása mellett. Ennek a nagyarányú állami támogatásnak segítségével a köztenyésztésben lévő gyengeminőségű tenyészkanokat tulajdonképpen minden külön áldozat nélkül lehet értékes tenyészkanokkal kicserélni. Különös figyelemben részesülnek a visszacsatolt keletmagyarországi és erdélyi országárszek. A kiosztott kiváló minőségű tenyészkanok eredményesen szolgálják majd a mangalica-sertés szaporaságának, fejlődőképességének, házékonyaságának javítását, továbbá a vérrisztás következtében a betegségekkel szemben való ellenállóképességének fokozását is.

A nagyjelentőségű mozgalommal kapcsolatban még csak azt tartjuk szük-

ségesnek elmondani, hogy máris sok helyen jutottak a gazdák a törzskönyvezett, nemes mangalicakanokhoz. Az eredményt is látták már sok helyen: sok és szép malacot jelent a jól megválasztott kan! Ez az akció tehát bizonyára mindenütt nagy megértést és tetszést fog kiváltani a gazdák körében, hiszen mindenkinél meg kell értenie, hogy a jelenleg nemzetközi és gazdasági helyzetben az állattenyésztésnek a legbiztosabb jövedelmet a nemes zsisrertés hozza.

Könyvitésék a lucernag forgalombahozatalában.

A földmivélségügyi miniszter rendelkezést közölt a löheremaghoz tartozó lucernafélék ölmázrolásának engedélyezéséről. A rendelkezés jelerlegi vetőmaghiány miatt a lucernavetőmag ölmázrolásáról kidoelőbbi rendelkezett enyhíti, amennyibe megengedi, hogy kizárólag taka mánytermelés céljából legkésőbb 1941 július 1-ig olyan lucernagag is forgalomba hozhassanak, amiben az eddigi 1 százalékos helyett 3 százalékos kultúrheremg is va. Az ilyen jételeket az illetékes hivatalok világoskék bárcákka látják és azon a löheremag tartalmán kívül a százalékat is feltüntetik.

A malacok gyors hizalása.

hogyan teltek a vetések?
 A döjárás február közepe tájáigán
 e fordult és az nagymértékben
 tetta az őszi vetések fejlődését.
 Elyen a vetések a késői munká-
 emiatt, csak most indultak esi-
 ak s a meleg időjárás lehetővé
 hogy fejlődésük erőteljesen
 tuljon. A változó hőmérsékleti
 s nem tett kárt a vetésekben,
 lég vastag hótakaró fedte
 Az elmondottak vonatkozásban
 bos és hegyvidékekre. Az Al-
 s különösen nagyobb folyók
 a helyizek és az árvizek a ve-
 nári óriási árokokat okoztak. A
 vette, hogy a vastag hótakaró
 ása és az esőzések következe-
 elhullott víz, nem szívargott be
 sa, mert a talaj a csapadékdús
 ő következtében mindenütt
 elítelve van vízzel.

Napraforgótermelés jelentősége.

napraforgó termelésének most
 en nagy jelentősége van, mert
 ru következtében az olajos
 nagyon keresettek. A napra-
 a) sokoldalú felhasználható
 hát mindenképen indokolttá
 hogy tavasszal véssünk lehető-
 napraforgót. Meg kell még
 ink a napraforgóval kaposo-
 következőket. A napraforgó
 zé a növények közé tartozik,
 igen sok vizet képesek elpá-
 ni. Így most, amikor a talaj-
 rozatos esős évek miatt a ned-
 nagyon felszaporodott, a nap-
 talajszárító hatását is előny-
 kell, hogy elkönyveljük.
 tethetjük még, hogy a napra-
 ára alkalmas tüzelésre. Mind-
 lokoltá teszik, hogy tavasszal
 g a rendesen nagyobb terüle-
 meljük ezt a mindenképpen
 növényt.

Intézkedésekkel javítják meg az erdélyi loállományt.

Imvelésügyi miniszter már a
 gyorsországi és erdélyi terüle-
 nyai megszűlésének idején
 odott arról, hogy a hadserge-
 nokságok mellett szakembe-
 állkoznak a visszatért terü-
 a lótenyésztés helyzetével.

Multheti cikkünkben vámutatunk
 arra, hogy miként lehet jó takarmá-
 nyozással és Pekk-Futor adagolással
 az angolokor veszedelmes megnyilvá-
 nulasait tavoltartani, vagy gyorsan és
 biztosan meggyógyítani. Felhívtuk
 továbbá olvasóink figyelmét arra is,
 hogy a hizalás ideje 10-12 hónappal
 megrövidíthető, ha a malacot már vá-
 lasztási korban fogjuk hizába és a
 megfelelő takarmányozáson kívül na-
 ponta néhány gramm Pekket és Fu-
 tort is adunk neki.

Mint minden komoly munkának, a
 gyorshizalásnak is meg vannak a
 maga előfeltételei. Nem szabad abba
 a hibába esni, hogy a gyorsított hiz-
 lásnak csak előnyeit akarjuk kihasz-
 nálni, anélkül, hogy szakemberek fig-
 yelmeztetéseit meg ne fogadjuk. —
 Csak kifogástalan, jó csoportozat, jó
 fejlődési hajlamot mutató, egyszóval
 életrevaló állatok alkalmasok arra,
 hogy gyorshizalóba fogjuk őket.
 Amelyik erre nem alkalmas, azszal ki-
 sérlelet ne tegyünk, mert az eredmény
 eszmorított lesz.

Ne feledjük el, hogy az egész hi-
 zási idő mindössze egy esztendő s ezen
 idő alatt a bízó két munkát végez. Az
 egyik a csoportrendszer fejlődésére, a
 másik pedig a hús és zsír felrakására.
 Erre a két munkára az eddigi módszer
 szerint, két esztendő állott rendelkez-
 zésre.

A jelszó tehát: fogjunk bele a gyors
 hizalásba, de nem nyakra-főre, hanem
 nézzük meg jól, hogy mely malacok
 igazán alkalmasak célra!

A jó takarmányozás, amiről egyik
 következő számunkban fogunk szó-
 lalni, továbbá a Pekk és Futor a töb-
 bit majd elvégezzik.

A gyorshizalás részére alkalmat-
 lannak nyilvánítt állatainkat se ha-
 nyagoljuk el azonban. Adageljunk
 ezeknek is rendszeresen Pekk és Fu-
 tort, mert néhány fillér napi költség-
 leg nagy eredményeket fogunk tana-
 tallni a gyorsabb fejlődésben és az an-
 golkóros megbetegedések távoltartásá-
 ban, vagy gyors meggyógyításában.

En naponta kapok

PEKK-et

és FUTOR-t

Gazdám a szövetkezeiben vásárolja és
 filérekbe kerül.

A „Magyar Nép” felvilágosít a beszerzés helyéről

Az első beérkezett jelentések arról
 számoltak be, hogy az elsőrendű er-
 délyi félévérállomány a megszállás
 alatt teljesen kúszniult. Gondosko-
 dás történt tehát megfelelő mének
 átszállításáról. Most azonban szüksé-
 gesnek látszott a kancaállomány ki-
 egészítése is. A földművelésügyi mi-

niszter intézkedett, hogy a visszatért
 területek gazdái között 1300 tenyész-
 kancait osszanak szét kedvezményes
 áron. A gazdák a tenyészállat árát
 5 év alatt fizetik vissza kamatment-
 tesen. A tenyészkanca szétosztását
 az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet
 vállalta.

A búzáhiány oka.

Egész Európában nagy búzáhiány van. Ennek oka, hogy a Dunamédenice mezőgazdasági termeléssel foglalkozó államaiban a tavaly gyenge termés volt. A megállapítások szerint 1940-ben 30—40 százalékkal kevesebb búza termelt a Dunamédenice államaiban, mint 1939-ben. Egész Európában 116 millió mészával termelt kevesebb búza 1940-ben, mint azelőtt való évben termelt.

Ézzel szemben — megállapítható, hogy Amerikának vannak felesleges búzakészletei, ezek azonban a tengeri hajózás bizonytalansága miatt Európa számára alig jönnek számításba. Anglia próbálkozik az amerikai búza bevitelével, de a németek a szállítmányokat sokszor elhelyezték.

A burgonya előcsiráztatása.

Az előcsiráztatással termelt kora burgonyáról gyakran értekezünk lapunkban. Aki ilyen módon akar korai burgonyát termelni, haladéktalanul kezdje meg a burgonya előcsiráztatását, mert az időjárás felmelegedést és rövidesen szabadföldre kerülhet az előcsiráztatott burgonya.

Kiállítás rendez az Alsódnánutuli Mezőgazdasági Kamara!

Az Alsódnánutuli Mezőgazdasági Kamara április hónap közepén Pécsenett apró háziállat kiállítását rendez, a kiállítás keretében baromflak, postagalambok, kanári madarak, és méhek kerünek kiállításra. A vármegye Közjóléti Szövetkezete háziipari kiállítással fog szerepelni a kiállításban.

A kiállítás ideje alatt bemutatják az angoranyúl nyírását és gyapjújának fonását Egyidejűleg az angoranyulról és már időszerű kérdésekről előadásokat fognak tartani.

Gyümölcsfákrol

alma, körle 3—4 éves
1 darab 70—80 fillér.

Szőlőoltvány

és Berlandieri 2 éves
gyökéres vesszőkrol
kerjen árjegyzéket

Szucs telep, Bihardószeg, 16.

Ipari hírvételek

Szakmai egyesületbe tömörültek az erdélyi magyar nyersbőrkereskedők.

Az erdélyi keresztény magyar nyersbőrkereskedők szakmai érdekeik védelmére Kolozsvár székhellyel egyesületet alapítottak. Az alakuló közgyűlést a napokban tartották meg.

Az új szakmai testület hivatalos elnevezése: Erdélyi Magyar Keresztény Nyersbőrkereskedők Egyesülete. A tisztikart egy évi időtartamra választották meg.

Munkásházák épülnek!

Varga József ipartügyi miniszter, az iparügyi minisztérium költségvetésének tárgyalása alkalmával bejelentette, hogy a kormány hétézer ipari munkást akar családi hájkhöz juttatni. A nagyszerű terv megvalósítása azonnal megkezdődik és 10 év alatt befejezést fog nyerni. Egy munkástakás 5500 pengőbe fog kerülni és tulajdonosa évi 320 pengő törlesztést fog fizetni. Így a munkásaladok napl nem egészen 1 pengő áldozattal egészséges családi otthonokhoz fognak jutni.

Magyarország fatermelése.

Kárpátalja visszatérte 1,060,000 hektárral, Erdély visszaesetelése 2,400,000 hektárral növelte a magyar erdőterületeket, amelyek eképen a trianoni 2,070,000 hektárról több, mint kétszeresére: 5,800,000 hektárra növekedtek.

A mai Magyarországon évi átlagban 1 millió 680,000 köbméter tölgy, 2,300,000 köbméter fenyő és 3,640,000 köbméter bükk s egyéb lombos anyag kitermelésére lehet számítani. Magyarország a jövőben 4,310,000 tűzfát és 3,510,000 mofát termelhet.

A várható tűzifatermelés nagyjában fedezi a megnagyobbodott ország tűzfizükségletét úgy, hogy behozatalra nem szorul rá. A lombos mofa mérége meg ennél is kedvezőbben alakul. A mai Magyarország lombfá szükséglete évente átlag 36,000 vagyon lesz, ez a mennyiség azonban alig egyharmada a várható évi átlag termésnek, úgy, hogy Magyarország

évente átlag 72,000 vagon kitermelést exportálhat. Magyar fenyőmofa szükséglete a múlt év 90,000 vagyon volt, amelyhez a vagont külföldről kellett beszerezni. A megnagyobbodott ország s lete a jövőben mintegy 138,000 vagyon lesz, amelyet a belföldi fenyő képes fedezni. Így tehát a fenyőtás terén sem kell a megnagyobbodott országnak behozatalra szorulódnia.

Iparostanonok elhelyezése az Anyaországban!

Az Ipari testület Országos Ipari Tanácsa megkezdte a munkások és érdekeltek szűlőket, hogy el kívánják gyermekikre nézve felkészíteni a gyermekek nevelését, idejét, vallását, iskolai végzettségét, foglalkozását és a választandó szakmát, hogy falun, vidéken, városban szeretnénk-e tanulni helyezkedni.

Felkérjük a lelkes és tanító feladatú közéleti embereknek közölniük tekintetében segítségükre és a közösgől jelentkezőkkel összehívott elnökünk: Id. Deák Csaba Kolozsvár, Árpád-út 10. számú házban, március hó 10-én déni várszekedjenek.

A Kolozsvári Székely

Súlyos büntetés a paprika hamisításáért.

A magyar paprika világhíres törvények és rendeletek ellen vétőket súlyosan büntetik. A kalocsai királyi törvényszék Csikós István, géderlakli magyar paprika hamisításáért három évi fegyházbüntetésre ítélte. Az ügyi anyagokkal szaporították a paprikát.

Terménypiac.

Búza: 78 kg. os 23.90 P. Arpa: 80 kg. os 19.90 P. Árpa: Söröz: 26.80 P. Lróárpa, elsőrend: 24.80 P. Takarmány: 22.50 P. Zab: 22.50 P. Tenferi: Kukorica: 22.50 P.

Mulattaló.

A magyar nemzet verses története.

Szent László király harca.

László királyunk a trónt elfoglalta,
 ár sem űlhetett békességben rajta.
 ellensége, kívül ellensége,
 az országban mikor lesz már béke...?

Őt hajtotta állhatatlan vére,
 telt esküvék a László életére.
 szít a harcban, s László nem kegyetlen,
 sába kúja, s tartalja kényelemben.

Vár lemondást egy bukott királytól
 Salamon újogol elpártól,
 László, látván, jósağa hiába:
 őt fogolyként Visegrád várába.

Öt évben nagy királynak, István.
 magyar szentként ragyog égi listán
 nagy nap, melyen örökmónyet oltanak,
 őt megnyitja fogoly Salomonnak.

Salomonnak sorsul vala írva,
 a testvérharcot haláláig virja,
 őt besenyők élén ki békét zavart meg:
 ő, vezeklé remeteként holt meg.

A korpa.

Öreg vitéz mesélte:

A háboru közepe táján sokat állomásoztunk
 falukban. Ellenséget néha hónapokig sem lát-
 gy aztán meglehetősen unalmasan telt az idő.
 valmas délután mellénk telepedett egy szakál-
 cseini gazda. Feszésébe elegyedett velünk. Jól
 magyarul.

Miért oly szomorúak a vitéz urak? — kérdezte,
 látta, hogy nem igen felelgetünk a kérdéseire.
 Mert nagy a szárazság errefelé — felelte a ko-
 eserűden.

Szárazság? Nincs erre felé szárazság!
 De errefelé az van! — mutatott komám az őrös
 a.

No azon még lehet segíteni.
 Hogyan? — ágaskodott komámba a kíván-

Tudnék a maguk részére egy kis munkát.
 y zsák korpát kellene hazahordani.
 Már melhetünk is.

No, de most nem lehet. Majd csak éjjel. Nem
 n, hogy a szomszédok lássák.

Aztán az miférelől jó?
 Avval maguk ne törődjenek. Most csak jöjje-
 elem, majd megmutatom, hogy honnan kell hor-
 tá hova.

Tel — böktek oldalba a komám — ha ez a
 llas valami dieznőségot akar velünk csinálni, ki-
 ztom a nadrágjából.

— Ne félj — esendesített a komám. — Várjuk
 ki a végét.

Az öreg egy ház elé vezetett bennünket.

— Látják? — bökött az ujjával a csűr felé. —
 Ott áll néhány zsák korpa, azt kellene elhozni. De a
 szomszédot fel ne keltsek, mert egy kissé haragos ter-
 mézetűl és nem szereti, ha zavarják éjjel. Hátulról
 könnyen bejuthatnak az udvarra.

Most az öreg saját portája elé vezetett minket.

— Na kérem — állt meg. — Ide kell hozni a zsák-
 kokat. Aztán csak támasszák a fal tövébe őket és kelt-
 senek fel. Akkor mindjárt ki is fizetem megukat.

A komám egy kissé szűtnézett az udvaron. Mikor
 vizajjött, megkérdezte az öreget, hogy mit bajlandó
 fizetni ezért a munkáért.

— Hát az nagyon kevés, — mondta, mikor meg-
 ballotta a vén uszorás áldozatkésztségét. — Ha nem
 kellene olyan messziről elpelni a zsákokat, még meg-
 járná — tetje hozzá jelentősen. — Ha valahonnan kö-
 zelebről lehetne hordani.

— Nézzék — szólt a gazda — ha találunk valahol
 közelebb is, hát hozzák onnan. Én nem bánom.

— Majd utána nézünk.

— Nekem mindegy, de többet nem fizetek.

— Én nem tartok veled — mondtam a komám-
 nak, mikor elváltunk az öregtől.

— Hát hogy? — ámult a komám. — Hát nem ér-
 ted, miről van szó?

— Nagyon is értem — mondtam — lopni küld
 az öreg.

— Dehogyan is! Az már csak nem lopás, ha a saját
 csűrjéből hordjuk a korpát.

— A saját csűriből?

— Hát az van őhozzá a legközelebb, vagy nem?
 Tudod már mibe állapodtunk meg!

Mikor beállt az éjjel, szép esendesen elindultunk
 a munkát végezni. Ment minden a maga rendjén. A
 gazda, mikor felkeltettük, elégedetten tapogatta a
 zsákokat. Aztán fizetett.

— Na erre már csak iszunk egy áldomást —
 szólt a komám és karonfogta a gazdát, hogy ő is tart-
 son velünk. Jött is az. Felzörgöttük a koresmárost és
 nyomban nekiláttunk az iszogatásnak. Hangász is
 akadt.

— Csak igyék, mintha a magáét inná — töltöge-
 tett komám az öregnek. Ivott is az. El is ázott ala-
 posan mire megvirradt. Tántorogva botorkált haza-
 felé. De bizony egyszeribe kijózanodott, mikor rájött
 a turpisságra. Rohant vissza hozzánk a koresmába.

— Becsaptak, becsaptak! — tört ránk.

— Hogy esptuk volna bef — felelte a komám
 ártatlan képpel — hiszen leszállítottuk a korpát!

— De az enyémet! Az én csűrömből hozták!

— Hát hiszen maga mondta, hogy hozhassunk,
 ahonnan akarjuk, ahol legközelebb találunk. És mi-
 vel a maga csűrít találtuk a legközelebbinek, hát ter-
 mézetes, hogy onnan hoztuk.

Az öreg ugy somfordált kifelé, mint a lefora-
 kútya.

Desző Károly.

Vívólór és fokos.

Egy magyar városba ellátogatott egy vívómester, aki, mint mondta, francia divat szerint verekedett és azzal kérkedett, hogy ő mindenkit legyőz. Valóban jól forgatta a vívó-tört és több ellenfelet derckasan helyben hagyott.

— Hanem az én kanászom fokosa mégis csak többet ér az úr gyíklesőjénél! — mondta neki egy magyar úr.

— Allok elébe annak a fokosnak! válaszolta a vívómester:

És nagy helytlen még azt is hozzávetette:

— Csakhogy a dolog ne legyen ám tréfál!

A magyar úr felhozott birtokáról egy szép szál kanászbojtárt. A viadalt nézni összegyülekezett a fogadóban a város egész ifjúsága.

A kanász fokosára támaszkodva oly nyugodtan áll, mint a kőszent. A vívómester meg peckesen eléje ugrik és azt mondja:

Először is kifúrom a jobb fülét.

A vívótör villan és átszúrja a legény füle cimpáját. A bojtár azonban mozdulatlan, mintha nem is őt érdekelné ez a dolog.

— Másodsor kifúrom a balfülét! kiáltja a mester és legott meg is cselekszi.

A kanász még most sem veszi le az állát a fokosról, csak keservesen tekintget maga körül.

— Most következnek az orra! — szól vígan a vívómester.

De ekkor közbevág a földbirtokos.

— Hát hagyod magadat, Pista?

A legény egy pillantást vet gazdájára.

— Hát üsem, gazd'uram?

— Üsd, fiam, üsd, hiszen azért vagy itt.

Több se kellett Pistának. Egyet, egyetlen egy tott fokosával és a viadalt véget ért: a nagy vívó lepedően viték haza. Eleje fogtyágj eréről a kárpályáról koldult.

Az országzászlóhoz,

Mikor megérkezél,

A mi kis falunkba,

Örömkönnök buktak

Fiatal arcunkba.

Te szép magyar zászló,

Tőlünk messze voltál,

De azért mindig a

Szívünkben buktál.

Ime most itt maradtál

Közöttünk örege,

Hirdessz szabadságot

A magyar szívébe.

Homoródszentpál.

Hátszegi Dénes

Apréságok Adomák.

A görbe testtartás betegségeket okoz.

Tudományos vizsgálatokkal megállapították, hogy a görbe testtartás különféle izombetegségeket, ludalpat és ízületi gyulladáásokat okoz. Ezeknek a betegségeknek a száma az utóbbi évtizedekben nagyon megnövekedett. Megfigyelték azt is, hogy a betegségek igen ritka kivétellel mind olyan egyéneknél fordultak elő, akiknek rossz görbe testtartásuk van. A görbe tartás ugyanis nagyon megerőlteti a gerincoszlopot és a lábszárak izomzatát. Az egyes testtartás mellett a testnek egész sulya a medencére helyezkedik, amely erre a célra van alkotva. A gerinc egyenesen áll és a fej ezen nyugszik. A görbe tartásnál azonban az előrenéző gerincoszlop és fej a test izomzata csak igen nagy megerőltetéssel tudja tartani, s emellett sokkal több vért telik meg a tartó izomzat. Ez előbb-utóbb a szervezet kifáradására és megbetegedésére vezet. Sajnos, aki megszokta a rossz testtartást, az csak akkor veszi észre a bajt, amikor már felléptek a különféle betegségek, sőt akkor sincs tudatában annak, hogy a betegségeit saját hibáján közelebb hozta.

A rossz testtartásnak még van egy

hátránya a tudományos megállapítás szerint. Ugyanis a gerinc és fejtartó izomzat túlságos vérbősége elvonja az agytól a vért. Ezáltal az agy hamarabb fárad, ami a szellemi képességek csökkenésére vezet.

A méhek szín-látása.

A tudósok sokáig vita-cokkaltak afölött, hogy a méhek megtudják-e különböztetni a színeket? Végül hosszas kísérletezések után egy német tudós megállapította, hogy a méhek az erősebb sárga, kék és zöld színeket tudják egymástól megkülönböztetni, de a finomabb szárnyárnyalatokat nem látják meg. A sötétebb, mélyebb színeket inkább kedvelik. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a mézben gazdagabb fiatal virágok rendszerint sötétebb szíűűek, míg a hervadáshoz közel álló idősebb virágok halványabbak. Azt is megállapították, hogy a méhek olyan ibolyántúli színeket is meglátanak, amelyeket az ember szemé már nem vesz észre. Igen érdekes, hogy a vörös színnel szemben úgy viselkednek, mintha vakok volnának, tehát ezt a gyakorlati szinten nem látják. Ha azonban a piros színű virág, a piros színben kívül általában már nem látható ibolyántúli színeket is tartalmaz, a virágot természetesen észreveszik.

Annál kell es...

A román képviselőjelölt polgárságát mondott a székelyek. Felkesen magyarázta az országos gyűlésnek:

— Már pedig arról tegyetek, hogy maguk valamikor visszajöjjenek Magyarországhoz. Ilyen gondokkal ne foglalkozzunk, nincs nekünk semmi értelme. Meg is maradjunk, miért nem szabad erre gondolni. Azért nem, mert mi, románok rengetegen vagyunk, sokkal több mint a magyarok.

Erre odakiált egy öreg székely:

— Aztán hányan vannak itt? Hetvenkedve feleli a román képviselőjelölt:

— Úgy vegye, hogy mindannyian hét román esik!

— Annál kell es — felelte a székely.

Jó színház.

Két színhággazdát beszélget:

— Nálam olyan jó darab van, hogy a közönség gurul nevetve.

— Nálam annyira tele van a színház, hogy nincs hely gurulásra, feleli a második színhággazdát.

A „MAGYAR NÉP”-et terjesztő magyar kötelesség!

...előfizetőink részére, akik bór-
...gyűléstől kifolyólag tanácsra bór-
...nak, ezen rovatunkban kétségesen
...gadjuk a választ. Tekintettel arra,
...a szakértőinknek a tanácsadásért
...várniuk kell, felkérjük olvasóinkat,
...a beküldött tanácskérő levélhez
...felkeljenek 70 fillért (korosi tanács-
...kérő 1 pengőt), könnyebbég okéért
...ában. A tanácsadás költségeit mi
...em fedezzük. Ha a választ level-
...em kívánják, czefjelölt még külön
...ortályt is beküldendő. Csak azokra a
...reklame válaszolunk, amelyekhez a
...ez is csatolva van. Fenntartjuk
...zomban azt a jogot, hogy olyan leve-
...kre, amelyek közérdektől, a választ
...munkában azuk meg.

Gy. L. Kérészelemül igen jó sa-
...nál az alma megasztat héjából. Ujban
...Németországban a sürgőrpapból
...a cukorpapból is készítenek teát
...Élőlegesen előjárásokkal. Természe-
...sem mi akadályos sineg, hogy eset-
...a teákat háziilag is előállítsa, mi-
...zomban azt tanácsoljuk, hogy ma-
...zomban a régi kipróbált herba teak-
...A hársfavirág, bodzafavirág és
...székfűvirág teák nemesak nagyon kel-
...emésék, hanem kiváló gyógyhatásúak
...önden hűléses megfegedőeséül. Kű-
...öndsen olyanok, akik mátházalon es-
...ek át, jól teszik, ha teljes felépülésük
...tán még néhány hétig székfűvirág-
...tést isznak. Ez megakadályozza az
...es leges szövődmények kifejlődését.
...Súlyos bajok keletkezését akadályoz-
...tatják meg ilyen módon.

K. F. A megfogott burgonyát sürgő-
...sen etesse fel, mert megromlik,
...mint az időjárás fellemelegzik. Leg-
...bő felszelve, répalával vegyítve
...tűllesztésként ásszerakul. Ha már
...omlásnak indult, ne adja állatainak.
...A romlott burgonya sok bajt okozhat.
...T. K. A kősejg bírásokodás mezőren-
...őri ügyekben 40 Pengőig büntethet.
...Ha az elítélt a bírásokodással nincs
...megelőgve, úgyre a főszolgabíróhoz
...terüli, aki mint rendőri büntetőbíró-
...tél. Felelőben innen a földmivelsé-
...gyi minisztérium hatásköré alá tar-
...zó kihágási tanáshoz lehet.

A. L. Nehéz dolog kérdésekre teletel-
...adunk. Látunk kellene, hogy milyen
...bőre átnek ki mindgyere az ajkán.
...Mint írja, általában szeles idő alkalm-
...alával szokott az ajka kieserepezni.
...Ezen a bajon segíthet, hogyha ajkát
...súlyos kendősekkel kezeli. Erre a célra
...legalkalmasabb a fehér szőlőszék. A

szines ajkákrok is főképen szőlőszék-
...ból készülnek. Amennyiben ajkánk
...bőszu ideig nem gyógyuló sebek is
...jelentkeznek, feltétlenül forduljon or-
...voshoz, mert könnyen súlyosabb baj
...kelekezhetik.

B. K. Kérésére értesítjük, hogy
...lekinntel arra, hogy Ön a pengi
...1931 december 18 után tette be, a bank
...nem érvényesíthet Önnel szemben
...semmi konverziós jogot, kivéve azt az
...esetet, ha kényszerügyezeséget kért
...és azt a bíról hatóságok jóvá is
...hagyták.

Alább felsoroltaknak köszönetet
...mondunk a bejelentett új előfize-
...tőkért.

M. M. Nagyalambfalva, Sz. I.
...Zsibó, V. L. Mezőméses, O. J. Tolda-
...lag, A. K. Gyergyóújfalu.

ÉLŐFIZETŐINKHEZ! Ismételt
...tudomásra hozzuk előfizetőinknek,
...hogy a könyvnapárt mindazoknak
...elküldük, akik mult év végéig ki-
...fizették hátralekövet. Még elég szá-
...mosan vannak olyanok, akik ennek
...nem tettek eleget és ezeket kitöltött
...postautalvány felhasználással fel-
...szelítjük. A postautalvánnyal a pénz
...fel is adható s mivel az utólagosan
...nincsen felülvizsgál, hogy meddig szót
...a hátralek, ezuton küszöljük, hogy
...mindazok, akikhez ilyen postautal-
...ványt küldtünk, vegyék tudomásul,
...hogy a felülvizelt összeg 1940 dec-
...31-ig szóló hátralekövet foglalja mag-
...gában.

Ezenkívül megbízottaink közül ket-
...ten is uton vannak és pedig Maj-
...csffy Sándor Gyergyó vidékén, majd
...ennek befejezése után Héromszék ma-
...gyeinek sepsiszentgyörgyi és baróti
...járását keresi fel, Tóth Imre Maros-
...Torda megyében lévő előfizetőink
...látogatja meg. Kérjük a hátraleköse-
...tel, hogy megbízottainknak fessésk
...ki tartozásokat.

Egyébként könyvnapárt még ad-
...hatunk azoknak is, akik közelebből
...beküldik a hátralekövet, mert meg-
...felelő számu napárt készítettünk és
...egy eleget tudunk tenni a később
...stező előfizetőink is. Ez természet-
...esen nem azt jelenti, hogy hónapok
...múlva is adhatunk napárt, hanem
...ast, hogy aki egy pár héten belül
...rendező tartozását, annak a napárt
...elküldjük.

Élőfizetőink közül sokan kértek,
...hogy küldjünk nekik a multévnyi
...számlát szétosztás céljából. Ennek máris
...jelentősen eredményes multakozik.
...Kérjük azonban azokat, akik még
...nem kértek ilyen példányokat, írják

meg, hogy kiket találunk a kőse-
...nak községében arra, hogy azok el-
...mire multévnyi példányt küldjünk s
...később lapunkat is megrendeljük.

K. J. Székelyszombat. Sajnos emet
...nem tudunk adni, mert Erdélyben
...illetékes helyről nyomat felvilágosítás
...szerint, minem ilyen helyen kéne
...egy pár apróhirdetés után érdem-
...ményt érhet el, melyet értesítése után
...közölünk. Megpróbálhatja esetleg
...írni a Magyar Gazdasági Ezylet
...igazgatóságához Budapestre.

M. M. Erdőszentgyörgy. Fordulni
...a megye székhelyén lévő esenlőse-
...szárnyparancsnoksághoz, ott bővebb
...felvilágosítással szolgálhatnak.

Gál János Csikszentgyörgy. Ebben
...az ügyben tessék Erdélyi Magyar
...Gazdasági Ezylethez fordulni, Kolozs-
...vár, Majális-utca 15.

Sz. Zs. Egyes vers, de meg jöhött és
...rövidebbet várnak.
J. D. Jó vers, ön bizonyára fog meg-
...közölnözt írni.

V. J. Kisbacon. Ide jegyezzük ver-
...sének egy mondatát: „Ha székely
...vagy ... vallád, hogy itt e föld-
...neked mindened, ösnápid is itt ettek
...és haltak meg.” Őszinte, szép a-
...ttak vannak, később közlöm fogunk Öntől.

Sz. I. Eszterék. Kérésével forduljon
...a Vármezei Közlemezési Hivatal-
...talhoz, Sepsiszentgyörgy.

A következő befojtot pénzeket nyu-
...tázzuk: K. Gy. Oroshoz 5.20, özv.
T. G.-né Biharifalva 5.20, V. B. E-
...köbölkt 18, G. Gy. Kerefalva 8, B. L.
L. Alsógyörgy 5, T. E. K. Hagyma-
...bodon 3, B. A. Gelenc 5, L. A. Pol-
...dóhely 3, G. K. Nyárádszentenedek
6, Cs. F. Szabad 6, K. M. F. Somlyó-
...udlak 4, J. Gy. Géres 5.17, B. S. v.
Korond 2.30, F. J. Nagyosmitk 6.
özv. D. S.-né Mezőkecsk 5.20, M. A.
Bereitgyófalva 4.20, S. M. Bályok 3, M.
A. Lukaienfalva 6, V. L. Rigmá-
...ny 6, Sz. Dósd 6, L. J. Sándor-
...homok 12, K. G. Tacs 9.20, P. Uj-
...palota 42, P. M. Bélafalva 9.53, V. A.
Csomortán 5.20, V. L. Torja 2.50, B.
I. Magyaró 6, F. S. Mezőpáuit 3, H.
J. D.-é Nyárádselyo 6, B. A. Poka-
...keresztur 5, S. J. Pálotfalva 5, Sz. A.
Matisfalva 7.50, Sz. L. Homoródszent-
...lászló 19, M. M. Hosszuzemő 6 (r. 1941
febr. 1-ig), M. M. J. Zselyk 5.20, R. E.
Nagyvárad 6, B. D. Ragonfalva 6,
özv. B. L.-né Csikszentgyörgy 3, Cs.
F. Eszterék 6, T. S. Kézdiszentlélek
6, Sz. O. és I. J. Beresztelke 5-5, L.
E. Jobbágyfalva 8, P. I. M.-6 Magyar-
...borzás 3, Ifj. K. L. Szekes 5, N. M.
Mezőtele 5, id. V. F. Bogz 3, K. J.
Toldalak 6, D. J. S.-6 Marosfalva 6
(1940-ról). L. Gy.-né Erkerőfalva 5 (r.
1940 dec. 31-ig), H. A. Biharifalva
5.20, W. A. Nagyvárad 3, Sz. I. Biharif-
...5.20, L. T. Bölon 5, N. J. Gelenc 3 P.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOZSVAR
Szent György tér

Eltem, ittam farsang alatt,
Kimiattam jól magamat,
De farsangnak büjtje is van,
Megszívleljük, hogyha itt van.

Tanuld meg!

A termő gyümölcsfák nyesése.

Az idősebb gyümölcsfák nyesése abból áll, hogy a törzstől elcsúszított, befelé növekedő vagy egymást keresztelő ágakat ritkítás módján kivágjuk. A beteg, száraz ágakat is

le kell vágni. Az ágak nyesését úgy végezzük, hogy helyén csonk ne maradjon, vagy azok a fa kérgét le ne bántásák. A levágott ágak helyét éles késsel simára faragjuk és kifózzott kátránnyal vagy oltóviaszal bekenjük, hogy így a fa odvasodását elkerüljük.

Dohány.

A dohány termesztéséhez engedély kell, mert a dohány egyedárúsítója az állam. Termésüket is a dohánybevitelő hivatalnak kell beszozáltatni. A termesztés engedélyt kell kérni.

Jó trágyaerőben levő földet szeret. Istállótrágyát előveteménye alá adjunk. Őszieknek kiváló előveteménye. Foszfór műtrágya és martellin (kovasavas kálium) a minőségét előnyösen emeli.

A dohány meleg, de nem száraz éghajlatot kíván. A vetésforgóban két gabona közé kerül. Talajelőkészítése meg egyezik a kukoricával. Hideg iránt érzékeny, tenészedje hosszú léven, ezért magját márciusban melegágyba vetik és a palántákat májusban ültetik ki a szántóföldre.

Megkülönböztetünk: a) levelevesztő (szuloki, kis-leveles) vagy kerti;

legigénytelenebb a kapadohány. Hávoszor szoktuk megkapálni. Utolsó megkapálása alkalmával egy kicsit fel is tölthetjük. Virágzás kezdetén a virágbimbókat a nagylevélű dohányokról letörjük (bugázás), majd a levelek borsnákjából kinőtt bajszókat mindegyik fajtánál ki kell törni (kacsózás).

A dohányt leveleleit termesztjük. Mibelyt ezek évek (balványodni, babosodni, szagosodni) kezdenek, egyenként törjük le. Először érnek a legalsó (aljszelevek), majd a középső legértékesebb (anyalevek), s végül a keskeny felső levelek (begylevek). A letört dohányleveleket csomókba rakjuk, füllesztjük, azután szinóra fűzzük, szinesítjük és szárítjuk. A szárítás rendszerint külön szárítópajtákban történik. A megzáradt leveleket később simítjuk és osztályozzuk. Az egy osztályba tartozókat csomókba (23-30 levél) kötjük. Téli hónapokban a legközelebbi dohányvesztelő hivatalba szállítjuk.

Írás nélkül is elhitték.

— Hát, János gazda — kérdi a jegyző a községi zára citálti gazdát, — igaz az, hogy a kelmed szomszédj azt mondta a korcsmában, hogy én hunzud ember vagyok és hogy ezt írásban adja?

— Igenis, igaz! — ismeri be János gazda.
— Hát írásban is adta? — firtatja tovább a jegyző.
— Azt mir nem tettem: merthogy írás nélkül is elhitték nekem...